

EXPUNERE DE MOTIVE

Libertatea religioasă reprezintă un drept fundamental al omului, recunoscut atât prin Constituția României, cât și prin tratatele internaționale la care România este parte.

În acest sens, Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor constituie cadrul juridic general atât pentru exercitarea acestui drept cât și pentru funcționarea cultelor religioase și a asociațiilor religioase pe teritoriul țării noastre.

Având în vedere evoluțiile recente în domeniul libertății religioase și necesitatea de a asigura un echilibru între respectarea acestui drept și prevenirea eventualelor abuzuri și/sau interpretări neunitare ale normelor în vigoare, prezenta propunere legislativă propune clarificarea, respectiv completarea unor prevederi ale Legii nr. 489/2006.

Clarificarea interdicției exercitării fără drept a funcțiilor clericale și monahale

Luând în considerare numeroasele incidente (prezentate pe larg în spațiul public) în care diferite persoane au exercitat atribuțiile unor funcții clericale sau monahale, fără a avea acest drept și cu rea intenție, aducând atât cultelor cât și credincioșilor grave deservicii sau injurii, dificultăți, probleme juridice și/sau de imagine, prin completarea prevederilor articolului 23 alin. (4) se are în vedere clarificarea aplicării interdicției existente pentru toate funcțiile similare cu cea de preot : pastor, rabin, imam și altor oficianți de cult, precum și pentru personalul monahal.

În același timp, această completare respectă principiul autonomiei cultelor religioase de a-și defini, numi și desemna personalul clerical, simpla mențiune a funcției de preot, în acest context, neacoperind necesitățile cultelor religioase de definire a funcțiilor clericale individuale.

Similar cu situația menționată anterior, personalul monahal este o funcție deseori uzurpată de persoane care nu sunt investite cu această calitate de către culte.

Asigurarea dreptului exclusiv al cultelor asupra modalităților religioase de cinstire a persoanelor canonizate, beatificate, sanctificate, trecute în rândul drepturilor sau recunoscute ca simboluri identitare proprii

Introducerea alineatului (1¹) la articolul 29 consacră dreptul cultelor religioase asupra modalităților religioase de cinstire a persoanelor canonizate, beatificate, sanctificate sau recunoscute ca simboluri identitare proprii, în conformitate cu practica actuală. Această clarificare este esențială pentru protejarea patrimoniului spiritual al cultelor și pentru evitarea unor eventuale conflicte juridice privind utilizarea neautorizată a unor elemente de cult sau tradiții specifice cultelor.

Reglementarea activităților religioase desfășurate de asociațiile religioase și a personalului desemnat în acest sens

Completarea articolului 44 prin introducerea alineatului (3) statuează obligativitatea ca personalul care desfășoară activități religioase în cadrul unei asociații religioase să fie investit sau numit în conformitate cu regulamentele proprii ale acesteia, limitându-se la proprii credincioși. Prin această măsură, se previne utilizarea abuzivă a statutului personalului desemnat pentru a desfășura activități religioase în afara structurilor organizatorice care l-au investit ca atare, consolidând astfel transparența și legitimitatea activităților religioase desfășurate de către personalul desemnat în acest sens.

Modificările prezentate prin prezenta propunere legislativă sunt necesare pentru asigura o desfășurare normală a vieții religioase din România și vor contribui la:

- Protejarea libertății religioase și autonomiei cultelor religioase;
- Întărirea securității juridice în ceea ce privește statutul și atribuțiile personalului clerical;
- Eliminarea eventualelor ambiguități legislative care ar putea conduce la interpretări contradictorii sau la încălcarea drepturilor cultelor și ale credincioșilor;
- Asigurarea cadrului juridic necesar desfășurării de activități religioase a personalului desemnat de către asociațiile religioase.

Prezenta propunere legislativă reprezintă un pas necesar pentru modernizarea cadrului normativ privind libertatea religioasă în România, în conformitate cu principiile constituționale și standardele internaționale din domeniu.

Adoptarea acestor modificări va contribui la clarificarea rolului și competențelor cultelor și asociațiilor religioase, protejând astfel drepturile credincioșilor și consolidând libertatea religioasă ca pilon fundamental al societății democratice.

În conformitate cu prevederile art. 50 alin. (1) din Legea nr. 489/2006, în cadrul procesului de elaborare a prezentei propuneri legislative, a fost realizată consultarea prealabilă a cultelor recunoscute prin intermediul Secretariatului de Stat pentru Culte, comunicarea instituțională fiind prezentată în Anexa la prezenta Expunere de Motive.

~~Inițiator,~~

~~Silviu Văxler,~~

~~Deputat FCER~~

Secretariatul de Stat pentru Culte

Secretar de Stat

Nr. C - 661 /19 Martie 2025

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Grupul parlamentar al minorităților naționale

Domnului deputat Silviu VEXLER

Stimate Domnule Deputat,

Referitor la adresa dumneavoastră prin care propuneți completarea *art. 23 alin. (4)* din *Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor*, cu modificările și completările ulterioare, Vă aducem la cunoștință că am procedat la consultarea cultelor religioase, așa cum este prevăzut la *art. 50 alin.(1)* din legea mai sus menționată.

În urma consultării cultelor, marea majoritate a acestora a agreat propunerea de modificare a *art. 23 alin.(4)*. Totodată, Biserica Ortodoxă Română a solicitat introducerea expresiei „...ori monahale”, iar Biserica Evanghelică Română a solicitat eliminarea termenului „vestitor”. În urma acestor propuneri, *art. 23 alin.(4)* a fost reformulat astfel:

„(4) Exercițarea fără drept a atribuțiilor de preot, pastor, rabin, imam, ofician de cult sau a altor funcții clericale ori monahale stabilite de către culte, potrivit prevederilor statutare sau regulamentelor proprii, constituie infracțiune și se pedepsește potrivit Codului penal.”.

Având în vedere discuțiile care au avut loc la Oradea în data de 8 octombrie 2024 la întâlnirea dintre reprezentanții Statului și cei ai cultelor religioase, Vă adresăm rugămintea de a fi inclusă în Propunerea legislativă de modificare a *Legii nr. 489/2006* și solicitarea Bisericii Ortodoxe Române de a completa *art. 29* din *legea* mai sus menționată cu următorul alineat:

„(2) Cultele au dreptul exclusiv asupra modalităților religioase de cinstire a persoanelor canonizate, beatificate, sanctificate, trecute în rândul dreptilor sau recunoscute ca simboluri identitare proprii.”

În vederea clarificării prevederilor care reglementează activitățile religioase desfășurate de către asociațiile religioase considerăm oportună completarea *art. 44* din *Legea nr. 489/2006* cu următorul alineat:

„(3) Personalul care desfășoară activități religioase în cadrul unei asociații religioase trebuie să fie investit sau numit de către asociația religioasă în conformitate cu prevederile statutare și ale mărturisirii de credință, fiind interzisă exercitarea fără drept a acestora în cadrul asociației sau pentru credincioșii altei structuri religioase din România.”.

Având în vedere preocuparea dumneavoastră constantă privind problematica religioasă din țara noastră Vă adresăm rugămintea de a introduce în Propunerea legislativă de modificare a *Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor* și completările și modificările art. 29, art. 44 și ale Anexei la legea menționată.

Cu deosebită considerație,

Ciprian ~~Vasile~~ OLINICI

Secretar de Stat

